

Funktionsbeskrivelse for en sprogfagsvejleder

En funktionsbeskrivelse kan tydeliggøre forventningerne til både sprogfagsvejlederen og ledelsen og kan samtidig synliggøre overfor de andre lærere, hvilke opgaver og ansvarsområder sprogfagsvejlederen varetager.

Funktionsbeskrivelsen kan være af overordnet karakter eller konkretiseres i en mere detaljeret beskrivelse af, hvad der er faste opgaver, tidsbegrænset indsats og aktiviteter eller udviklingsopgaver.

Den kan eventuelt suppleres af et årshjul med sprogfagsvejlederens opgaver eller et årshjul med skolens samlet arbejde med fremmedsprogene.

Inspiration til funktionsbeskrivelse for en sprogfagsvejleder

Formål	• at styrke skolen fremmedsprogsundervisning og derigennem styrke elevernes fremmedsprogskompetencer
Samarbejde med ledelse	• sparringspartner• strategisk arbejde
Samarbejde med PLC	• medspiller i at "samle og koordinere skolens vejledningskompetencer med henblik på at understøtte lærere og pædagogers arbejde"
Samarbejde med sprogfagslærere	• tovholder for læringsfællesskabet• faglig vejledning• fagligt fyrtårn
Samarbejde med det bredere lærerkollegium	• initiere og koordinere tværfagligt samarbejde• udbrede viden fra fremmedsprogsområdet - fx viden om kulturforståelse i forhold til studieture• viden om flersprogethed fx i forhold til elever med andet modersmål end dansk
Samarbejde med kommune, region, uddannelsesinstitutioner og/eller andre eksterne partnere	• deltage i netværksmøder - lokalt og nationalt• initiere og koordinere brobygningsaktiviteter• internationalt samarbejde og eTwinning• skoleudvikling
Resurser til opgaverne	• tid• penge• hænder

Eksempler fra kommune og skoler

Kolding Kommune har lavet en skabelon som skolerne kan plukke fra, når de laver deres funktionsbeskrivelser. Her er inspiration til, hvilke opgaver funktionsbeskrivelsen kan indeholde indenfor de tre områder: skolens ledelse og skolen som organisation, samarbejdet med kolleger og fremmedsprogsundervisningen.

Funktionsbeskrivelse for sprogfagsvejleder

Udarbejdet af Tine Majgaard Mortensen, skolekonsulent i Kolding Kommune

Opgaver i forhold til skolens ledelse og skolen som organisation

- Fungere som sparringspartner for skoleledelsen i forhold til indsatser indenfor fremmedsprogene
- Udarbejde årshjul for fremmedsprog:
 - Udarbejde årshjul for sprogfagsvejlederfunktionen
 - Inspirere i forhold til nye tiltag indenfor fremmedsprogfagene
 - Synliggøre vigtigheden af sprog
- Fungere som sparringspartner om styredokumenter og deres udmøntning i praksis
- Samarbejde med ledelsen om fremmedsprogfaglige aktiviteter/-events for hele skolen
- Være en aktiv medspiller i skolens PLC
- Iværksætte internationalt samarbejde
- Holde sig ajour med og evt. organisere efteruddannelsestilbud

Opgaver i forhold til samarbejdet med kolleger

- Planlægge og afholde læringsfællesskaber for fremmedsproglærerne på skolen
- Fungere som tovholder for skolens fagudvalg for fremmedsprog:
 - Facilitere møde
 - Udarbejde dagsorden
 - Indkalde til møde
- Gennemføre vejledning med kolleger – individuelt og i teams. Herunder også kollegial supervision og co-teaching
- Deltage i etablerede faglige netværk:
 - Kommunalt netværk for sprogfagsvejledere
 - Nationalt netværk for sprogfagsvejledere
 - Samarbejde med ungdomsuddannelserne
- Facilitere kompetenceudviklingsforløb og læringsfællesskaber
- Inspirere i forhold til ny didaktik og materialer

Opgaver i forhold til fremmedsprogsundervisningen

- Planlægge forløb og indsatser i klasser i samarbejde med fremmedsproglæreren
- Holde sig ajour med nye didaktiske ideer og tiltag
- Holde sig ajour med nye undervisningsmaterialer
- Holde sig ajour med politiske tiltag og tiltag fra Børne- og Undervisningsministeriet i relation til udvikling af undervisningen i de forskellige fremmedsprog
- Inspirere til et udvidet arbejde med interkulturel kompetence i fremmedsprogsundervisningen. Herunder eTwinning, internationalt samarbejde og skoleudveksling
- Holde sig ajour med nye metoder og aktiviteter, der understøtter elevers engagement i fremmedsprogsundervisningen

Lokale funktionsbeskrivelser

Følgende er to eksempler på funktionsbeskrivelser, som er udarbejdet lokalt af skoler. En kort, mere overordnet funktionsbeskrivelse og en mere detaljeret funktionsbeskrivelse.

Funktionsbeskrivelse for sprogfagsvejlederen på Bakkeskolen

Udarbejdet af Bakkeskolen i Kolding

Funktionen indeholder:

- at sprogfagsvejlederen på en tilsvarende måde, som man fx kender fra STEM med naturfagsvejlederen, skal fungere som tovholder for de faglige læringsfællesskaber.
- at sprogfagsvejlederen skal ses som sparringspartner for skoleledelsen inden for fremmedsprogområdet.
- at sprogfagsvejlederen bliver en krumtap i den praksisændring, som den samlede kompetenceudvikling af lærerne gerne skal resultere i.
- at sprogfagsvejlederen bliver en del af Pædagogisk Læringscenter jf. "Ny bekendtgørelse om Pædagogiske Læringscentre", at PLC skal "samle og koordinere skolens vejledningskompetencer med henblik på at understøtte lærere og pædagogers arbejde" og at "Det pædagogiske læringscenter udgøres af skolens vejledere og ressourcpersoner".

Sprogfagsvejlederen nedskrives for denne opgave med 3 lektioner om ugen. Derudover ligger fagudvalgsmøderne om tirsdagen inden for møderammen, der allerede er tildelt.

I forbindelse med uddannelse til sprogfagsvejleder tildeles 10 dage til opgaveskrivning, hvor man vikardækkes. Derudover giver der fri på kursusdagene, hvor man vikardækkes.

Funktionsbeskrivelse for sprogfagsvejlederen på Sofiendalskolen

Udarbejdet af Sofiendalskolen i Aalborg

Sofiendalskolen har et stort vejlederkorps, ens for opgaven er, at skolens vejledere skal understøtte skolens øvrige fagpersoner i at udvikle bedste praksis og rammer for udvikling af praksis, således at skolens elever lærer mere og trives bedre. Overordnet skal vejledere gennem øget fokus på kvaliteten af elevernes læring og skolens læringsmiljø medvirke til at samarbejde om undervisning og den faglige udvikling på skolen. Vejledere arbejder indenfor følgende tre opgaveløsninger:

Vejledning på udvikling og læring (vejleder hjælper kollega/team i læring og udvikling gennem tilegnelse af nye tilgang og viden).

Vejledning rammesætter læreprocesser på individuelt, gruppe- og organisatorisk niveau (vejleder skaber kommunikation mellem forskellige aktører og rammesætter forskellige typer af læreprocesser).

Understøttelse af udviklingsinitiativer i samarbejde med ledelsen. Vejledere skal medvirke til at styrke og fremme elevernes læring, og igangsætte processer, hvor lærerne/pædagoger/team kollektivt tager ansvar for systematisk at forholde sig undersøgende til elevens læring. Ligesom vejledere skal udfordre lærere/pædagoger/team i udveksling af erfaringer og kompleksiteten i læring.

Vejlederen skal understøtte og igangsætte lærerens-/pædagogens eller teamets praksislæring, de mange måder at lære på gennem:

- Eksperimenterende undervisning
- Udvikle og opøve kompetence i at improvisere
- At gøre noget forskelligt og åbent prøve noget af, man ikke på forhånd har erfaringer med

- Via læringsamtaler, og med microteaching som medie, give feedback på undervisning, mhp. at forbedre elevernes læring
- At se og observere hinandens undervisning, reflektere og vidensdele
- Sparre og vejlede (nye) kolleger
- Puffe, skubbe og udfordre det eksisterende didaktiske og pædagogiske niveau ved at stille spørgsmål ved det, man gør, det man ser, frem for at finde løsningsforslag, fx.:
 - Hvad ville du opnå med undervisningen?
 - Hvad oplevede du, der skete i undervisningen set i forhold til din planlægning og dine intentioner?
 - Hvordan tror du, eleverne oplevede undervisningen?
 - Hvad vurderer du, eleverne fik mulighed for at erfare og lære?
 - Hvilke elever har fået mindst ud af den konkrete undervisning?
- At rette opmærksomhed og fokus mod elevernes læring, der kan sige noget om, hvorvidt undervisningen virker:
 - Hvad havde eleverne mulighed for at lære og erfare i undervisningen, hvordan var det fagligt relevant?
 - Hvad fremmer elevlæring og god undervisning?
- Fokus på at flytte resultater/erfaringer fra individuelt niveau til team- og organisationsniveau
- At kvalificere undersøgelse og drøftelse.

Forudsætninger for en god vejlederfunktion er at:

- Forstå sig som en ressourceperson (at skabe identitet i funktionen)
- Forstå sin funktion i en kontekst
- Tydeliggøre opgaven ift. til skolens organisation
- Blive bevidst om egne rollemuligheder
- Samarbejde om afklaring af forventninger til rolleovertagelse
- Rammesætte og lede møder/processer/samtaler
- Udvikle et sundt fællesskab omkring fagene
- Opsøge viden og deltagelse i relevante konferencer m.m.